

[Lønger]

lyset af den militære udvikling, der foregår. Hvis der i dette øjeblik f.eks. affyres en mellemdistanceraket fra Sovjetunionen eller DDR med et konventionelt eller et atomsprænghoved, så kan den nå at være her, inden min taletid er slut. Det siger noget om arbejdsvilkårene.

Civilforsvaret indgår jo i totalforsvaret, hvilket også fremgår af ministerens bemærkninger. Det lyder meget godt, at ministeren vil have en hjemmel til at pålægge kommunerne en planlægning af deres civile beredskab. Det ville vi ikke have så meget imod, hvis ikke ministeren samtidig havde bedt om en bemyndigelse – en blankocheck – til at fastlægge regler, der sætter kommunestyret ud af kraft under visse omstændigheder.

Vi ville i særdeleshed ikke have haft noget imod en planlægning, hvis den havde haft et andet indhold end det at indgå i totalforsvaret, for netop dette er jo helt afgørende for, hvad det er, civilforsvaret skal planlægge. Der er forskel på at varetage civilbefolkningens interesser for civilbefolkningens egen skyld og at skulle varetage civilbefolkningens interesser for totalforsvarets skyld. De to mål strider faktisk afgørende mod hinanden. Derfor er det ikke svært at forestille sig, hvad ministeren vil benytte sin bemyndigelse til. Det kommer ikke bare til at gå ud på, at der skal være flere pladser på brandsårsafdelingen på Hvidovre hospital, en fordobling til 20 f.eks., så der var lidt i tilfælde af en atomkrig, eller at genindføre det årlige indkøb af 330 t sødmælkspulver for at sikre mælkeforsyningen til spædbørns ernæring, der blev afskaffet, sidste gang vi havde en venstreindrigsminister. Nej, ministerens bemyndigelse vil uden tvivl række langt videre, for hun skal ikke bare lade sig lede af civilbefolkningens interesser, men derimod af totalforsvarets interesser. Det er konsekvensen af den holdning, der også er givet udtryk for i bemærkningerne til dette lovforslag.

Den formulering, at civilforsvaret skal kunne modvirke tendenser til kaos, er meget central. En krigssituation vil under alle omstændigheder være rent kaos, så det er nok ikke den, der tænkes på. Det er snarere en krisesituation, og derfor vil jeg meget gerne spørge ministeren, hvad hun forstår ved kaos i den situation, eller sagt på en anden måde: kunne ministeren ikke løfte lidt af sløret for, hvad der skal stå i den bekendtgørelse?

Tidligere lå der altid i statsministeriet og i indenrigsministeriet et udkast til en såkaldt fuldmagtslov, som løbende blev holdt à jour, og ministeren har afvist at give folketinget disse udkast til orientering. Meningen med en fuldmagtslov er, at et måske reduceret folketing i en krisesituation skal vedtage en vidtgående bemyndigelseslov under tidspres og i en overophedet situation. Det er jo sket før med ganske katastrofale resultater som f.eks. i 1941. Men retningslinjerne for det lokale styre vil ministeren altså have en bemyndigelse til ene og alene at kunne udstikke allerede nu, formentlig fordi der skal holdes øvelser og gøres forberedelser, og da man i en krisesituation også må regne med, at kommunikationssystemet sættes ud af kraft, må bemyndigelsesbekendtgørelsen altså tage højde for, at de lokale aktiviteter skal finde sted uden forbindelse til nogen central styrelse.

Jeg imødeser med spænding, hvad bemyndigelsen skal bruges til, men jeg vil godt nævne, at hos vores NATO-partner Holland foreligger der regler tilsvarende dem, ministeren vil have. Der holder de øvelser i disse tænkte og fortænkte situationer, øvelser i at indføre censur eller informationsstyring, som det hedder – formålet er jo det samme ædle som ministerens, nemlig at hindre kaos – eller øvelser i at koble alle private abonnenter ud af telefonnettet, øvelser i at afspærre alle gennemgående veje, øvelser i at hindre f.eks. jugoslaviske indvandrere i at vende hjem, hvis deres land skulle komme i en krisesituation. Civilforsvaret har for resten også selv udtalt sig om at hindre flygtningestrømmen, det, som hollænderne faktisk har holdt øvelser i for at hindre kaos, som det hedder, øvelser i at rekvirere ejendom, indføre rationering, regulere produktionen, afskaffe brev- og telefonhjemmeligheden og tilsidesætte retsgarantier. Hvis man forestillede sig, at der skulle holdes øvelser i at gennemføre et statskup, skulle pensummet være præcis det samme.

Alt dette er ikke noget, som VS eller jeg står her og finder på, det er eksempler, som vi har fra officielle dokumenter, som nogle hollandske fredsaktivister for et par år siden, skal vi sige afhentede i to bunkers, hvor der netop havde været hovedkvarter under en øvelse i de civile myndigheders samarbejde med de militære myndigheder i en krise- el-